

Јеромонах Макарије

(XV – 1528)

КРАТКИ ГЕОГРАФСКИ СПИС

'Сије (ово је) тлкованије (тумачење) игумана хиландарскога таха (можда) Макарија, последњаго в свештеноиноцех (међу свештеноиноцима) о земља дакијских и о междах јеје (међама њеним). Праваја Дакија: од северних стран межда до Мале Русије и до Хацага досежушти (допирућа); од запада межда до Тисе реце, иже (који) сходит от земље глагољем Германскије иже јест Угарскаја; от полудне (југа) межда великаја и славнаја река Дунај, от Тисе реце јако (како) же исходит к Чрном мору до Нистра (Дњестра); от всточније стране межда Нистр великаја река, иже теченије јеје (њено) раздељајет Татаре и Дакије, иже јест земља Мулдовлахискаја и Угровлахискаја, иже и Планина наручујут се (називају се). Межда Горњеје Мисије (Мезије): от запада Далматија до Западњаго мора, њиња (сада) Скендерија глагољет се (зове се), и земља Чернојевића, до самије Саве реце великије и до Сиракус, иже јест Дубровник; от полудне (југа) же Маћедонија, иже јест њиња (сада) Серез именујет се; от востока же Тракија, иже јест Дренопоље, до Дунава реце великије; от севера же межда великаја река Сава и Дунај такожде, јако (како) же и прежде више речено бист, и до Ђерманије, иже и Јвагриј (Угарска) наричујут се. Медитеранија же, њиња (сада) глагољемаја (звана) јест Хацаг и Ердељ и Мукач, до Тисе реце опредељајет се и тако званије пријемљушти њиња (сада). Медитеранија же по земљемерском разчтенији (рачунању) глагољема (звана) јест. Обаче (али) и крај јеј (њен) Мехадија њиња (сада) зовет се, по првом земљемерском званију од реце Олта досежушти' (допирућа).

Наиласком Духа научен

Благовољењем оца и са поспешењем сина и савршењем светога духа, који и предаде нам писања кроз њих пророке као и кроз царске положи скровито неиспражњено богатство,...

А цар и богоотац Давид, наиласком Духа научен, предаде нам ове душеспасне књиге назване Псалтир да овим славословимо у Тројици Бога и насићујемо се писанијем као онај у рају мирисом цветова и да се сви који усхтеднемо наслађујемо изобилно. И ове прочитавши сваку утеху и жељу наћи ће свак, било да је цар или светитељ, било кнез, било незналица, просијак ли, у безбројне напасти који пада свак којег ђавоље замке вребају, утеху наћи ће. Јер је ова књига непорочности наставник, бригада олакшање, девству чувар, браку у Богу сједињење, живота учитељ, узрок сваког доброчинства, и од тога више – с Богом измирење и усињење. Ваља, дакле, онај који чита вешто и с усрђем да пази и једну корист да присваја која к спасењу води, да се нимало несмотреношћу мимоишавши не оштети велико, јер је остало сујетно и кратковеко заиста, те ће се као брзо пролазно све смрћу пресећи и све скривено јавља се, и тешко тада онима који немају добра дела, а од њих први јесам ја, авај! како пак рече велики међу учитељима Павле.

Зато у делу благочастивога и христољубивога и богом чуванога господина ми Ђурђа Црнојевића, и заповешћу његовом, ја смерни свештено монах Макарије од Црне Горе, списах ове књиге при свеосвећеном митрополиту зетском кир Вавили. Према томе старцима као оцима, одраслима као браћи, младима као чедима, читајућима или појућима или правобојцима молим се и коленима дотичем се, ако не руком ни језиком, љубави ради Христове исправљајте, и као усрдно трудећи се о овоме, благословите, да и ви задобијете оно Валамово које је ка Израилју: благослове те благословени, и куну те проклети; и: приђите, благословени оца мога, наследите приправљено вам царство, у томе да живим ово славећи оца и сина и светога духа, и сада и увек и у векове векова амин.